

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 28/4/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 057: Theo thầy, học thầy để trải sự luyện tâm

Giáo huấn của Phật rất thiết thực, không phải là những đạo lý cao siêu khiến chúng sanh khó hiểu hay không thực tiễn được trong đời sống. Phật đến thế gian là để cứu giúp, đưa ra phương tiện, phương pháp, đạo lý gần gũi chúng sanh để họ có thể tu tập, cải đổi quan niệm, hành động, việc làm của bản thân. Giáo huấn của Phật là Phật hóa đời sống của con người, tuy nhiên, có một số người cố tình biến giáo huấn của Phật trở nên huyền hoặc, bí mật. Hòa Thượng khẳng định không có bí mật.

Trên Kinh Pháp Hoa Phật nói: *“Ta ra đời là để khai thị chúng sanh ngộ nhập Phật tri kiến”* tức là Ngài đến thế gian là để dẫn dắt chúng sanh thấy được tánh Phật vốn có của bản thân, để giúp họ biết rằng tất cả chúng sanh đều có trí tuệ, đức tướng, năng lực giống y như Phật nhưng đang bị tập khí phiền não sâu dày che lấp. Từ nhận biết này, chúng sanh áp dụng lời dạy của Phật để tự mình chuyển đổi, tự mình tìm lại thứ vốn có bên trong. Cho nên giáo huấn của Phật gần gũi chứ không xa vời, không phải để đó mà chiêm bái hay để đó mà nghiên cứu.

Người học trò đi theo thầy là để học tập những kinh nghiệm mà thầy đã trải qua trong quá trình tự mình chuyển đổi, tự mình thực tiễn lời giáo huấn của Phật trong đời sống. Mọi sự mọi việc trong Phật pháp và trong thế gian đều cần có sự truyền thừa của thầy, như câu nói thế gian: *“Không thầy đố mày làm nên”*. Tuy nhiên có thầy chánh pháp tức là làm theo lời Phật dạy và có thầy tà pháp tức là chỉ làm theo thói hư tật xấu bản thân mà không làm theo lời Phật dạy. Cho nên gặp được một vị thầy chánh pháp là thiện căn phước đức nhân duyên của chúng ta. Thành công đã được một nửa, nửa còn lại là nỗ lực bản thân. Nếu gặp thầy tà là sự bất hạnh, khiến cả một đời không đủ thời gian để tìm thầy, để thay đổi.

Có người hỏi tôi rằng họ đã quy y sáu lần rồi, quy y thêm lần nữa có sao không? Họ đã đứng ở ngã sáu rồi nên chẳng biết đi đường nào. Hơn 70 tuổi rồi mà còn như vậy, nếu có bước sang ngã bảy thì cũng vẫn vậy. Trước đây, họ có một vị thầy rất đáng kính nhưng khi vị thầy ấy viên tịch thì họ bắt đầu bôn ba đến những nơi vui, lạ, huyền hoặc, có cảm ứng. Giá như họ tập trung cả đời vào lời dạy bảo của một vị thầy khả kính ấy, họ đã không bị xen tạp và đã có thành tựu.

Hòa Thượng nói: *“Trải sự luyện tâm là luyện tâm gì? Luyện nhất tâm. Trong mọi cảnh giới, trong mọi sự mọi việc, xem bạn có nhất tâm hay không? Cái gì gọi là*

nhất? Nhất định không có vọng tưởng, không có phân biệt chấp trước, sự sự vô ngại. Nếu bạn đạt đến cảnh giới này thì đây là hành pháp rất cao. Nếu chưa đạt được cảnh giới này thì nhất định cần một vị thầy dẫn dắt. Bởi vì bạn phân biệt, chấp trước rất nặng, chưa xả được nên bạn cần có một vị thầy. Nếu theo một vị thầy thì bạn chỉ có một phân biệt. Cũng như khi chúng ta bị bệnh mà theo một thầy thì uống một toa thuốc, theo hai vị thầy thì uống hai toa thuốc. Hai người sẽ có hai cách nói khác nhau, vậy thì bệnh của chúng ta nhất định sẽ nặng hơn chứ không nhẹ đi.

“Trong tu hành cũng vậy, chúng ta chỉ được thân cận với một vị thiện tri thức, không thể tiếp cận hai vị thiện tri thức. Vì sao? Vì hai người có hai con đường, hai phương hướng, hai lối đi, chắc chắn bạn sẽ không đi đến được nơi bạn cần. Một người muốn có thành tựu thì nhất định phải đi theo một vị thầy, người xưa gọi là sư thừa. Ví dụ về Thiện Tài Đồng Tử trên Kinh Hoa Nghiêm rất tốt, cho thấy rằng khi Thiện Tài Đồng Tử tu học nhưng căn bản trí của Ngài chưa khai mở thì Ngài chỉ theo một vị thầy, đó là Bồ Tát Văn Thù.

“Một vị thiện tri thức chân thật khi nhận dạy một người học trò thì liền hỏi người đó rằng: “Trước đây anh học với ai, thân cận thiện tri thức nào và đã đọc qua những quyển sách gì?” Nếu chúng ta nói rằng đã đọc qua rất nhiều sách và đã thân cận với thiện tri thức nào đó, thì người thầy sẽ khuyên chúng ta hãy quay về học với vị thiện tri thức đó. Nếu đã tiếp xúc qua, đã có nhiều kiến giải xen tạp thì không thể dạy thêm được gì!

“Tất cả thế gian và xuất thế gian pháp đều phải có thầy dẫn dắt. Nếu không có vị thầy hướng dẫn thì chúng ta sẽ tu mù luyện quán. Chúng ta nên biết, thầy thì có thầy tà, thầy chánh. Trên Kinh Lăng Nghiêm, Phật nói rằng hiện tại ở thế gian này, tà sư nói pháp nhiều như cát sông Hằng. Một mình sư không dễ mà tìm, không dễ mà gặp được. Gặp được thiện tri thức là thiện căn, phước đức, nhân duyên của bạn, còn nếu gặp ác tri thức (thầy tà) thì đó là bất hạnh của bạn, bạn phải xem lại thiện căn, phước đức, nhân duyên của mình. Người tu hành ở hiện tại rất khó vì không có sư thừa, tức là không có vị thầy dẫn dắt và còn quá nhiều sự xen tạp.”

Chúng ta phải an ở một pháp thì sẽ có định tâm, tôi nghe lời dạy này nên mấy mươi năm qua, tôi chỉ theo với Hòa Thượng Tịnh Không. Những hiểu biết của tôi đều từ nơi Ngài. Tôi chưa từng gặp mặt trực tiếp với Ngài, chưa từng được Ngài điểm giáo. Học với một vị thầy thì có một phương hướng, một lối đi nên nhất định sẽ có thành tựu. Nếu tin theo hai vị thầy thì sẽ có hai phân biệt. Chúng ta sẽ khởi lên phân biệt chấp trước rằng cách tu của người này mới đúng, cách tu của người kia là sai. Chỉ có hai vị thầy mà chúng ta đã dao động, nếu có nhiều vị thầy thì chúng ta sẽ đứng ở ngã ba, ngã tư đường, sẽ không biết đi đường nào.

Ở thế gian, nếu chúng ta gần gũi một ai đó, chúng ta rất dễ dàng khởi “cảm tình dụng sự”. Tuy nhiên, tôi tiếp cận với Hòa Thượng là trên băng đĩa và sách vở nên cũng

là cách rất hay. Nếu ở với thầy mà thầy đãi ngộ hay bạc đãi thì bản thân sẽ sanh ra chấp trước hay phiền não, cho nên, được tiếp nhận từ xa nên tôi không bị rơi vào hoàn cảnh này. Việc học tập với thầy là do nỗ lực bản thân, làm được hay không làm được là do cá nhân thậm chí thầy còn không biết tôi là ai. Có lần tôi đến nước Anh, hai lần tôi được gặp Ngài đều từ xa. Ban Tổ Chức pháp hội khi đó sắp đặt để tôi được gặp trực tiếp Hòa Thượng, nhưng do công việc chia sẻ Phật pháp với mọi người nên tôi đã không gặp được Ngài. Nhiều người nói với tôi là đi gặp Hòa Thượng quan trọng hơn, nhưng với tôi, đã hứa là phải làm. Chia sẻ Phật pháp với chúng sanh là việc mà chư Phật Bồ Tát đều làm, cho nên nếu mình là người kế thừa mạng mạch của Phật thì không thể bỏ qua cơ duyên mà nhờ đó có chúng sanh nào đó giác ngộ. Buổi chia sẻ hôm ấy rất thành công.

Thiện Tài Đồng Tử trên Kinh Hoa Nghiêm khi chưa khai mở căn bản trí, Ngài chỉ học theo một vị thầy là Bồ Tát Văn Thù nhưng sau khi khai mở được căn bản trí, Ngài mới ra ngoài tham học. Chúng ta là người học Phật mà chưa có một lập trường vững chắc thì rất dễ bị lung lay. Chỉ cần tiếp xúc qua một vài người là tâm đã dao động, rồi chạy theo hết người này sang người khác. Thế rồi, thời gian trôi qua mấy mươi năm uổng phí.

Bản thân tôi, mấy mươi năm chỉ niệm một câu “**A Di Đà Phật**”, chỉ học một vị thầy và chỉ có một phương hướng là Tây Phương Cực Lạc để đi mà còn chưa thành tựu. Trong khi đó, họ tu theo 5-7 thiện tri thức, bàn thờ thay đổi đã vài lần, hoàn cảnh trong nhà cũng thay đổi. Ban đầu, họ tu Tịnh Độ thì thờ ảnh Tây Phương Tam Thánh, thờ ảnh Phật A Di Đà rất đẹp nhưng bây giờ đã dọn dẹp hết. Bố mẹ và anh chị em của họ từ ăn chay trường chuyển sang ăn mặn.

Cách làm này của họ là biểu pháp không tốt cho thế gian, khiến người khác nhìn vào sẽ cảm thấy bất an. Nếu tu hành mà mọi người và hoàn cảnh xung quanh càng lúc càng tốt hơn mới là đúng pháp. Nếu ngược lại, không được tốt hơn thì phải nghiêm túc mà phản tỉnh. Cho nên tu học theo một vị thầy là vô cùng quan trọng. Nếu theo hai, ba vị thầy sẽ có hai ba phân biệt, chấp trước. Mấy mươi năm qua, tôi chỉ phiên dịch, chỉ nghe một mình Hòa Thượng Tịnh Không, chỉ làm theo một mình Ngài, mọi người xem, mọi sự mọi việc của tôi có tốt hơn không?

Nếu chúng ta đã tiếp xúc với nhiều kiến giải xen tạp thì khó lòng có người có thể dạy thêm được cho chúng ta. Hòa Thượng đến xin học với Ngài Lý Bình Nam thì Lão sư đã đưa ra ba điều kiện, trong đó yêu cầu Hòa Thượng bỏ hết những gì đã được học. Cho nên, trong công tác giáo dục, tôi từng khuyên mọi người ưu tiên nhận người có tâm, không phải là người có tài. Thực tế cho thấy, người có tài cũng không thể trụ được, cũng bỏ đi nhiều, vì họ có quá nhiều phân biệt chấp trước.

Tôi đến các đạo tràng mà thấy cách tu, cách làm sai thì tôi đã khuyên họ muốn thành tựu phải thay đổi lại từ đầu, nhưng không có ai nghe. Có người trên lầu mở đạo

tràng Vô Lượng Thọ nhưng ở dưới tầng một thì mở cửa hàng hải sản. Tôi khuyên anh ấy rằng nếu có một sự bắt đầu tốt mới có kết quả tốt. Ngay bước khởi đầu của người tu học là thực hành Tịnh Nghiệp Tam Phước, trong đó phước thứ nhất là chỉ dạy việc “*Từ tâm bất sát*” nên việc kinh doanh hải sản là đang kinh doanh thân mạng chúng sanh. Không ai khuyên mà chỉ có mình tôi khuyên nhưng họ không nghe. Chỉ một thời gian sau, cửa hàng của họ có thêm một quầy rượu tây. Từ đó đến giờ đã nhiều năm, họ không liên lạc với tôi. Đây là cái hại của việc tiếp xúc quá nhiều người, quá nhiều kiến giải dẫn tới xen tạp.

Thân cận quá nhiều người, học theo nhiều thiện tri thức thì sẽ bị nhiều kiến giải chi phối, do đó, muốn thành công phải bỏ hết những kiến giải trước đó. Nhiều người trong chúng ta đã có kinh nghiệm về việc này. Trước đây họ nghĩ bản thân tài giỏi, nhiều năng lực nên quan niệm đó khiến phát sinh nhiều chướng ngại, tuy nhiên, kể từ khi họ trút bỏ, quên hẳn những kiến giải đó, họ đã trở thành người khác. Bản thân tôi rất may mắn vì chẳng có năng lực như vậy, tôi tiếp cận giáo huấn của Hòa Thượng là cứ thế mà đi, học được bao nhiêu thì làm bấy nhiêu, chưa từng bị xen tạp bởi kiến giải, phương hướng hay đạo lý nào khác. Có người tặng tôi bộ Đại Tạng Kinh, bộ Đại Bát Nhã nhưng tôi đã không nhận, không giữ lại mà chuyển tặng lại cho mọi người. Xả được như vậy không dễ vì một bộ Đại Tạng Kinh tuy không ai bán nhưng trị giá của bộ sách đó rất cao, lên đến vài trăm triệu. Đây là tôi không muốn chính mình bị xen tạp, tôi chỉ giữ trong tủ sách của mình sách của Hòa Thượng và sách của các Ngài liên quan mật thiết đến Tịnh Độ mà thôi.

Một minh sư không dễ mà tìm, không dễ mà gặp được. Tuy nhiên, dù ở bất cứ nơi nào, thâm sơn cùng cốc, rừng sâu núi thẳm, chỉ cần có tâm chân thành, tâm hy sinh phụng hiến là sẽ gặp được thiện tri thức. Còn nếu không có tâm chân thành thì dù các Ngài ở gần cũng không thể gặp được. Bản thân tôi thấu hiểu việc này sâu sắc, mọi nhân duyên có thể gặp được pháp của Hòa Thượng hoàn toàn không có sự tác động bên ngoài mà đều từ nơi nội tâm. Đừng nên lo rằng ở phương trời nào, chúng ta hy sinh phụng hiến mà không ai biết! Chắc chắn trên có chư Phật Bồ Tát, thiện thần, quỷ thần đều thấy biết rõ ràng. Hãy dụng tâm chân thành, thanh tịnh để làm việc, để tu hành thì tự khắc sẽ chiêu cảm được bậc thiện tri thức.

Có nhiều người không may gặp phải tà tri thức nên cả một đời của họ đối diện nhiều phiền phức. Vì sao họ lại như vậy? Vì chính tâm của họ còn tà, còn mong cầu danh lợi. Lúc trước tôi quản lý một nhà sách, có một chị hỏi tôi thỉnh mua một chiếc chuông giá 7 triệu. Chị ấy thấy vậy nhìn tôi ngạc nhiên vì quá rẻ. Hôm trước, chị ấy đi cầu một việc gì đó thì vị thầy làm lễ nói rằng vừa mới thỉnh được chiếc chuông y như vậy 25 triệu và chị ấy đã xin được cúng dường. Vì sao chị rơi vào hoàn cảnh này? Xét cho kỹ thì đây chẳng qua là do lòng tham, do mong cầu, xin mua may bán đắt nên mới gặp một người tham hơn. Cho nên, chúng ta gặp tà hay chánh là do chính mình chiêu cảm. Đạo lý trong Cảm Ứng Thiên nói rất rõ là do tâm bất thiện, tâm tà nên chiêu cảm

sự bất thiện, sự tà vạy. Nếu chúng ta dụng tâm chánh thì gặp được sự chân thật đến với mình.

Hòa Thượng khẳng định con người hiện tại rất khó tu vì không có sư thừa, tức là không có vị thầy dẫn dắt. Lời nói này của Hòa Thượng cách chúng ta hiện nay đã 40 năm rồi. Ngoài việc không có thầy dẫn dắt, hành giả hiện nay còn phải đối diện với sự xen tạp. Tà sư chính là những thứ gây ra sự xen tạp. Hiện tại là Facebook, Zalo, Tiktok đang tạo nên nhiễu loạn, thu hút nhiều người tham gia. Từ đó, hình thành nên cách kiếm tiền là đăng các thông tin gì đó thu hút nhiều người xem tin. Trên Kinh Phật dạy, con người ở thế gian phải tuân thủ Bát Chánh Đạo, trong đó dạy bảo chúng ta cần phải có ý nghĩ, lời nói và nghề nghiệp chánh đáng.

Thế nhưng, việc này người ta không dạy mà dạy bảo nhau làm sao có được nhiều tiền. Có người hỏi tôi về việc kinh doanh, tôi từng nói rằng một khi đã kinh doanh thì còn có thể bị lỗ chứ nếu cứ tặng cho thì sẽ không bao giờ bị lỗ. Họ đã rất ngạc nhiên! Chúng ta đã tặng rau và đậu phụ sạch đến nay đã được vài năm nhưng chưa bao giờ phải dừng lại, nguyên liệu đậu hạt vẫn đầy đủ, không thiếu tiền trả tiền nước, tiền điện.

Cho nên, một người thầy chân chánh sẽ dạy chúng ta tăng trưởng Giới Định Tuệ, người không giúp tăng trưởng Giới Định Tuệ mà làm tăng trưởng “*danh vọng lợi dưỡng*”, “*tham sân si*”, ý niệm hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”, suốt ngày sống trong phiền não của sợ được mất, hơn thua, lời lỗ thì đó là thầy tà. Loại bỏ được những tập khí đó thì tự tại an vui. Bài học hôm nay giúp chúng ta hiểu rõ rằng theo thầy, học thầy là để trải sự luyện tâm./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!